

The Holy See

***DISCORSO DI GIOVANNI PAOLO II
ALLA COMUNITÀ CEKA RESIDENTE A ROMA
AL PONTIFICIO COLLEGIO NEPOMUCENO***

*Cappella del Pontificio Collegio Nepomuceno
Domenica, 30 settembre 1984*

Drazí bratři a synové v Kristu,

1. Pozvali jste mě na oslavu stého výročí založení České koleje v Římě, která byla předchůdcem nynější Papežské koleje Nepomucena. Přijal jsem vaše pozvání s radostí, protože toto jubileum vhodně připomíná pouta, která vážou český národ se stolcem svatého Petra. Toto spojení bylo navázáno již vašimi věrozvěsty Cyrilem a Metodějem, jejichž sochy zdobí atrium této budovy. Oni přece přivedli s sebou do Říma své první žáky, aby je tu dali vysvětit na jáhny a kněze.

Kolik poutníků se od těch dob yustřídalo na cestách z Čech a Moravy do Věčného města, kolik zbožných věřících si přicházelo zvláště v milostivých létech vyprošovat u hrobu apoštolů odpuštění hříchů a sílu a vytrvalost v dobrém. Ale přicházeli sem i vaši biskupové, aby u Petrova nástupce hledali zastání a pomoc, když jejich snahy o čistotu víry a ryzost křesťanského ideálu narážely na nepochopení jejich současníků. Prvním v té řadě byl svatý Vojtěch, který pak při svém návratu přivedl do Prahy i první benediktiny. Po jeho stopách sem pak putovali biskup Ondřej Pražský a arcibiskup Jan z Jenštejna, kteří tu i zemřeli. Tak jako delší nástupce Vojtěchův, kardinál Jeseň Beran který vydechl svou čistou duši právě v tomto domě před patnácti léty.

2. Češi nebyli nikdy cizinci v městě, a proto se ani není co divit, že můj předchůdce Lev XIII., při slavné audienci pro Slované, kteří mu přišli poděkovat za cyrilometodějskou encykliku « Grande Munus », vyslovil 5. července 1881 přání, aby byla v Římě založena kolej i pro syny církevní provincie české.

Tento úmysl, který pak onen velký papež uskutečnil právě před sto léty, se brzy ukázal pro vaši

církev vpravdě prozřetelnostním. V době, kdy se ve vašich domácích seminářích přednášela teologie v duchu osvícenství a kdy rodící se český nacionalismus dostával zabarvení stále více proticírkevní a protipapežské, vycházejí z České koleje kněží hluboce vzdělaní a duchovně vyzrálí, plně oddaní Svatému stolci, kněží kteří, dovedou cítit s církví světovou, jak ji poznali zde v Římě během svých studií. Z nich bylo pak možné vyvolit i pastýře pro české diecéze, pastýře, kteří na rozdíl od svých předchůdců, kteří často ani nemluvili česky, cítili se svým lidem a chápali jeho potřeby. Stačí jmenovat českobudějovického biskupa Šimona Bárta, litoměřického Antonína Aloise Webera a královéhradeckého Mořice Píchu, stačí vzpomenout na pražské arcibiskupy Karla Kašpara a již zmíněného Josefa Berana, který svou věrnost národu, z něhož vyšel, osvědčil spolu s celou řadou svých spolužáků z České koleje v Římě utrpením ve vězení a koncentračních táborech. Dají se proto nazvat opravdovými prorockými slova Lva XIII., která řekl prvním bohoslovcům České koleje: « Otevření České koleje je velkým dobrodiním, které každému z vás, milí jineši, prvotiny nového ústavu, dobrotivý Bůh udílí, a jímž žehná Čechám, jež opět volá a víže k římskému stolci »[1].

3. Dnes vidín před sebou chovance ne už Koleje české, nýbrž Papežské koleje Nepomucena, která byla založena roku 1929 v tomto novém sídle pro kandidáty kněžství ze všech diecézí Československa, z Cech, Moravy, Slezska a Slovenska. I vám však, drazí bohoslovci, platí slova, která prvním alumnům nově založené České koleje řekl před sto léty můj tehdejší předchůdce, papež Lev XIII.: « Nyní je na vás, drazí jinochové, abyste zde, ve městě mučedníků, u stolice pravdy, u Náměstka Ježíše Krista, nashromáždili si co nejvíce svatosti a vědomostí, a pak své vlasti byli ku pravému prospěchu. Jest vás sice málo, ale často na jednom knězi závisí blaho mnohých, ano i celé diecéze »[2].

4. To platí nakonec i o vás, drazí čeští kněží, kteří tu jste s biskupem Mons. Jaroslavem Škarvadou, abyste se podíleli na radosti zdejších bohoslovců. Mnozí z vás vystudovali v tomto ústavu, mnozí vzpomínají se steskem na seminář ve vlasti, ve většině případů zrušený, který byl kolébkou vašeho kněžství. Víím, že vaše práce není snadná. Žijete daleko od rodné země, rozptýleni po mnoha krajích a kontinentech, a sloužíte většinou krajanům, kteří jsou poznamenáni vykořeněním z prostředí, z něhož vyšli. To od vás vyžaduje zvláštní trpělivost, zvláštní obětavost, zvláštní vytrvalost. Vy musíte být víc než druzí citliví a « schopní pokorně přijímat dary Ducha svatého, abyste mohli předávat ostatním plody lásky a pokoje a rozdávat tu jistotu víry, která vede k hlubokému pochopení smyslu lidské existence a k uznání mravního řádu » [3].

Jsou věci, které lze vyslovit jen jazykem mateřským. Jen slova, kterým jsi se naučili v dětství, dovedou v určitých chvílích rozezvučet lidské srdce. Není to zřejmě náhoda, že i evangelisté, kteří jinak píší své knihy řecky, když líčí vrcholný okamžik našeho vykoupení, vyjadřují poslední modlitbu umírajícího Spasitele řečí, kterou se naučil od své Matky, Panny Marie: « Eli, Eli, lamma sabactani ... »[4]. Vaším úkolem je přivádět do církevního společenství lidi vašeho jazyka, kteří by snad hlas pastýře jiné mentality přeslechli, kteří by se snad bez vaší pomoci do církve v novém

prostředí nedovedli zařadit. Váš apoštolát je proto důležitý a často nenahraditelný. Skutečnost, že Jsem jmenoval pro Čechy v zahraničí biskupa, dostatečně naznačuje, jak si vaší práce vážím a jak za ní stojím.

5. Chtěli jste spojit oslavu svého jubilea se svátkem svatého Václava, hlavního ochránce a, jak říkáte, dědice české země. Vaši předkové se k němu utíkali už po tisíciletí s prosbou, aby nedal zahynouti jim ani budoucím. Svatý Václav tyto prosby vyslyšel. Kolik bouří se během dějin přehnal přes vaši vlast. Kolikrát už byla ohrožena sama existence vašeho národa. Ale váš národ žije stále, a žije v něm i křesťanská víra, která snad právě proto, že musí překonávat tolik nesnází, začíná sílit od kořenů.

Je jisté smutné, že většina diecézí ve vaší vlasti je bez pastýře. Je smutné, že byly zrušeny kláštery, že počet bohoslovců je uměle omezován, že právě Morava, země, kde je hrob svatého Metoděje, ztratila své semináře v Olomouci a Brně, odkud vycházelo tolik horlivých kněží. I tato kolej neměla a nemá, snadnou existenci, odtržení od vlasti jí jistě neprospívá. Ale s pomocí Boží tu stále stojí jako symbol, jako dědic staré Koleje české i tradice vytvořené během pětadesáti let svého trvání jako Nepomucenum.

6. K dědictví cyrilometodějskému, z něhož žijete, patří i vroucí úcta mariánská. Kolik mariánských svatyní zdobí vaši clast, jak velké zástupy poutníků k nim stále putují. « Maria byla milá Čechům, Češi byli milí Panně Marii ». Kéž tato slova, vyčtená z dějin, platí stále! Kéž ona, matka církve, je i matkou vašeho národa, matkou každého z vás! Kéž vám pomůže, abyste si dovedli zachovat dědictví otců, vaši kulturní identitu, abyste zůstali národem svatého Václava a svaté Ludmily, národem svatých Cyrila a Metoděje, národem, jehož první literární památkou byl překlad evangelia.

To je úkol pro vás, drazi kněží. To je úkol pro vás, drazí studenti, kteří se na kněžství připravujete. Úkol, pro který stojí za to žít a se obětovat. Úkol, kterému se nesmíte zpronevěřit. « Určil jsme vás k tomu, abyste šli a přinášeli užitek, a váš užitek aby byl trvalý »[5]. Kéž tento užitek zůstane vašim přičiněním zachován i pro budoucí generace. Pro generace, za něž jste odpovědni. « Svatý Václave, nedej zahynouti nám ni budoucím! ».

S mým apoštolským požehnáním.

[1] *Časopis katolického duchovenstva*, XXXI, Praha 1890, 205-206.

[2] *Ibid.* 206.

[3] Cfr. IOANNIS PAULI PP. II *Epistula ad universos Ecclesiae Sacerdotes adveniente Feria V in Cena Domini anno MCMLXXIX*, 4, die 8 apr. 1979: *Insegnamenti di Giovanni Paolo II*, II (1979)

845 ss.

[4] *Matth.* 27, 46.

[5] *Io.* 15, 16.

© Copyright 1984 - Libreria Editrice Vaticana

Copyright © Dicastero per la Comunicazione - Libreria Editrice Vaticana